

Priloga 1: Lestvica za razvrščanje

STOPNJE INVALIDNOSTI		
STOPNJA TEŽAV IN OVIR	OPIS STOPNJE TEŽAV IN OVIR ZA INVALIDA	KVANTITATIVNA LESTVICA
NI TEŽAVE IN OVIR	Ne potrebuje nobene pomoči pri opravljanju delovnih nalog, organizaciji dela in prilagajanju delovnim razmeram. Motivacija je stabilna, glede vključevanja v skupino in urejanja socialnih odnosov nima težav. Delovna vzdržljivost je zadovoljiva, tako da ne potrebuje dodatnega odmora ter prilagoditve delovnega procesa in delovnega časa trenutnim zmožnostim.	0–4 %
MAJHNE TEŽAVE IN OVIRE	Ob ustreznem začetnem uvajanju in usposabljanju zmore samostojno in zanesljivo izvajati vnaprej določene delovne naloge, pri čemer je tudi njegova delovna učinkovitost stabilna skozi daljši čas. Potrebuje pa krajši čas uvajanja in usposabljanja na delovnem mestu, ki lahko vključuje manjše prilagoditve delovnega procesa. Delovna motivacija je stabilna, glede obvladovanja vedenjskih in čustvenih odzivov ni bistvenih odmikov. Delovna zmogljivost, vzdržljivost in obremenljivost je le rahlo ali zgolj občasno znižana, psihomotorni tempo je zadovoljiv in omogoča delovne učinke, ki se približujejo učinkovitosti drugih delavcev.	5–24 %
ZMERNE TEŽAVE IN OVIRE	Potrebuje daljše usposabljanje in uvajanje v delo, ki vključuje individualizirane in glede na profil ohranjenih sposobnosti in primanjkljajev prilagojene tehnike učenja in priučitev nalog ter prilagoditev delovnega procesa (prilagoditev delovnega procesa, npr. spominske tehnike, kartice za obvladovanje bolj zapletenih nalog, razbijanje nalog v manjše enote, večstopenjsko učenje delovnih nalog, prilagoditev delovnih navodil ...). Pri delu potrebuje stabilno, mirno okolje brez motečih dražljajev in nepredvidenih sprememb, pri prilagajanju na spremembe v delovnem okolju je nujno ponovno uvajanje. Ima izrazite težave s prilagajanjem na spremembe v delovnem in socialnem okolju. Opazne so izrazitejšie motnje na enem izmed naslednjih področij: – motnje kognitivnih funkcij, npr. zmerne ali težje motnje v spominskih funkcijah, pri konstrukcijskih ali izvršilnih sposobnostih oziroma sposobnostih načrtovanja in predvidevanja, miselnih strategijah, prilagodljivosti in iniciativnosti, – izrazitejša gibalna oviranost in težave pri telesnem funkcioniranju, senzorni primanjkljaji, hemianopsija, težje oblike epilepsije, izrazita psihomotorna upočasnenost, nizka energetska raven, hitra utrudljivost,	25–49 %

	<p>– motnje v komunikaciji oziroma govoru, branju in pisanju,</p> <p>– motnje pri obvladovanju vedenja, čustvenih odzivih bodisi v smislu pomanjkljivega nadzora (impulzivnost, agresivni preboji in nenadzorovani vedenjski in čustveni odzivi) bodisi znižanih čustvenih in motivacijskih dejavnikov (zmanjšana čustvena odzivnost, brežvoljnost in neiniciativnost),</p> <p>– psihiatrične motnje ali težje oblike osebnostne spremenjenosti, ki vpliva na funkcionalne sposobnosti.</p> <p>Kljub izrazitejšim težavam na enem izmed navedenih področij ali kombinaciji blažjih težav na več področjih zmore ob ustreznih podpori in vodenju daljša obdobja zadovoljivo opravljati svoje delo in se še zadovoljivo vključevati v delovno okolje. Potrebuje pa intenzivno pomoč ob morebitnem poslabšanju ali ob vsaki spremembi v okolju ali delovnem procesu.</p> <p>Eden od ukrepov za osebe z zmernimi težavami je lahko podporna zaposlitev.</p>	
VELIKE TEŽAVE IN OVIRE	<p>Značilne so zmerne ali težje motnje na več področjih, ki vplivajo na stalno močno znižano delovno učinkovitost in/ali pogosta in izrazita nihanja in poslabšanja delovnega in osebnostnega funkcioniranja.</p> <p>Zaradi težav lahko opravlja le ožji izbor delovnih nalog, lahko tudi v omejenem časovnem obsegu.</p> <p>Potrebuje zaščiteno in prilagojeno delovno okolje (npr. eden od ukrepov je lahko zaščiteno delovno mesto ali podporna zaposlitev). Potrebuje redne odmore, delovna učinkovitost je večino časa pod zastavljenimi merili. Možnost prehajanja k drugim delovnim opravilom oziroma delovna prilagodljivost je majhna.</p> <p>Potrebuje dolgotrajno uvajanje v delovni proces in delovno okolje, zelo omejen izbor delovnih opravil, stalno delo pri spodbujanju, stalno pomoč za obvladovanje primanjkljajev pri kognitivnih dejavnikih, vedenju in/ali medosebnem funkcioniranju ter stalen nadzor nad opravljenim delom. Ne prenese večjih sprememb v delovnem procesu, spremembe zahtevajo dolga (večmesečna) prilagoditvena obdobja. Potrebuje prilagojen delovni ritem z velikimi možnostmi za prilagodljivo urejanje delovnega časa.</p> <p>Eden od ukrepov za osebe z veliko težavo je lahko podporna ali zaščitna zaposlitev.</p>	50–95 %
POPOLNE TEŽAVE IN OVIRE	<p>Ni sposoben za delo razen za kratkotrajna, večinoma rutinska opravila v skladu z interesi in trenutnimi zmožnostmi. Potrebuje nepretrgano podporo, nadzor in varovanje, da ne škoduje sebi ali delovnemu procesu.</p>	96–100 %